

Új évi gondolatok az ipolysági kórházról

Visszaútasíthatatlan „ajándékot” kapott 2003 januárjában városunk. A törvény értelmében ugyanis január 1-jétől csak a harmas kategóriájú kórházakat /klinikák, például a nyitrai kórház/ sorolták közvetlen állami felügyelet alá, a második kategóriájú kórházak fenntartói a kerületi önkormányzatok /pl. a lévai kórház/, míg az egyes típusú, ún. kiskórházak fenntartói a helyi önkormányzatok lettek.

Ipolyság önkormányzata nehéz döntés előtt állt. Vagy megszünteti azt a patinás egészségügyi intézményt, melyet elődeink nem kis erőfeszítések árán állítottak a környék lakosainak szolgálatába, vagy fenntartja azt bármilyen nehézségek árán is. A felelősség óriási volt, mert az ország legtöbb kórháza jelentős adóssághalmazt görgetett maga előtt – ez alól az ipolysági kórházsem volt kivétel. Az akkori vezetés az általános gyakorlatot követve nem fektetett kellő hangsúlyt a racionális gazdálkodásra, és mivel ez az állapot jellemző volt az ország többi egészségügyi intézményére is, a majdani megoldást „valahogy majd csak lesz” alapon az államra bízta.

Amikor tehát a városi képviselő-testület tagjai a kórház további működtetése mellett tették le voksukat, az **adósság rendezése** az egészségügyi minisztérium részéről még csak bizonytalan szóbeli ígéret volt. Az adósság nagyságáról szólva engedtesék meg, hogy számok helyett inkább arányokról beszéljünk. Az ipolysági kórház deficitje többszörösen meghaladta városunk éves költségvetését, és nem kell közgazdászismerekkel rendelkezni, hogy megállapíthassuk: ha ezt a városnak mint a kórház tulajdonosának és fenntartójának kellett volna rendeznie, az egyúttal a város teljes pénzügyi csődjét vonta volna maga után.

Ebben a rendkívül bizonytalan helyzetben az új vezetés és az önkormányzat kellő tapasztalatok híján a **járlékos szervezeti** /príspevková organizácia/ **formát** választotta a kórház számára. A közben jelentkezett számos problémát most nem kívánjuk részletezni, csak néhányat ragadunk ki: a **működési engedély** körüli huzavona, amikor az egészségügyi minisztérium tisztviselőivel folytatott telefonbeszélgetések során nemegyszer homlokegyenest eltérő véleményeket hallhattunk. Az **igazgatói poszt** körüli felemás helyzet is felesleges energiárfordítást igényelt. Egy hónapba telt ugyanis, míg **dr. Šomló igazgató úr a képviselői mandátumot választotta**, mert miután a kórház fenntartója a város lett, az összeférhetetlenségi törvény értel-

mében csak az egyikszékben ülhetett, így január végén lemondott az kórházigazgatói posztról.

Egyértelmű volt, hogy a kórház irányításához **szemléletváltásra** van szükség, mert a súlyos gazdasági problémák megoldásához csak a saját erőnkre támaszkodhatunk. Sovány vigasz, hogy az idegtépő bizonytalankodás közben mindinkább valószínűsítővé vált az egészségügyi miniszter ígérete, miszerint a 2003. január 1-ig felgyülemlett többmilliós adósságot az állam átvállalja. A gazdasági mutatók azonban továbbra is riasztóak voltak, mert az a közgazdász még nem született meg, aki egy csödközelő intézményt egyik napról a másikra nyereséges vállalkozássá változtat. Egy rozsdás nyikorgó szekeret nem lehet menet közben aranyos hintóvá varázsolni.

Értelemszerűen nem tudta ezt megtenni az új igazgató és a kórház felügyeletével megbízott kilenc tagú igazgatótanács sem, mely az időközben – a képviselő-testület január 30-án megtartott rendkívüli ülésének határozata értelmében – megalakult **közhasznú társaság** /nonprofit szervezet/ élén állt. A gazdaságosabb működés érdekében hozott **megszorító intézkedések** /a bérek csökkentése, elbocsátások, az ügyletek jutalmazásának ártérítésként stb./ javulást hoztak ugyan, de nyilvánvaló volt, hogy messze van még az alagút vége. A megmaradásért vívott küzdelemben nem vált az ügy hasznára, hogy míg az alkalmazottak nagy többsége megértést tanúsított az említett intézkedések szükségessége iránt, addig a kórház egyes prominens személyiségei igyekeztek a város önkormányzata és az igazgatótanács ellen hangolni beosztottaikat.

Időközben kiderült, hogy **az igazgatótanács működése** rugalmatlan, nehézkes, és mivel tagjai közül többen városunktól távol laktak, az ülések időpontjainak egyeztetése is nehézségekbe ütközött. Ezért az önkormányzat kilencről hétre csökkentette a tagok számát, a nem helybelieket pedig ipolyságiakkal váltotta fel. 2003 júniusától az igazgatótanács **dr. Igor Bystřít** nevezte ki igazgatónak, gazdasági helyettese **Uhnák mémők** lett. Az új vezetés még erőteljesebben látott a gazdasági problémák orvoslásához. Optimalizálták a középalkalmazottak és a kisegítő személyzet létszámát, hiszen a kiadások egyik nagy tételét éppen a bérek teszik ki, és további takarékosági intézkedésekre is sor került. Az olyan égető problémákat azonban, mint a központi fűtés vagy a vízvezeték elavult-

sága, csak jelentős anyagi erők mozgósítása által lehetne megoldani.

Az egészségügyi piacon a privilegiált helyzetű **biztosítótársaságok** diktálták és diktálják a feltételeket. Ennek tudható be, hogy a viszonylag gazdaságos betegszállításra – véleményünk szerint nem egészen tiszta eszközökkel – egy magánvállalattal kötött szerződést az egyik vezető betegbiztosító társaság.

A kórház egyes részlegeinek, **osztályainak gazdasági mutatói** is eltérnek. A **gyorsmentőszolgálat** egyértelműen ráfizetéses. Ennek egyik oka, hogy a Nagykürtösi járás falvaiból is rendszeresen hívják az ipolyságiakat, hiszen a nagykürtösi kórház jóval messzebb van, és mire odaérnének, éppen az elnevezésben szereplő gyorsaság veszíti értelmét. Mivel más járásról van szó, a biztosítótársaságok nem hajlandók fedezni a kiszállások költségeit. A város polgármestere hiába fordult felhívással a környék polgármestereihez, hogy lakosságuk számarányából adódó összeggel támogassák ezt a szolgáltatást, a felhívás egy-két kivételtől eltekintve nem talált megértésre. Az **intenzív osztály** működtetése is jelentős defcittel jár – hiába bizonygatta az ellenkezőjét a képviselő-testület ülésén annak idején a kórház akkori igazgatója. A város a kórházzal együtt az **orvoshiányt** is örökölte. A helyzet a legégetőbb a **gyermekosztályon**, de a többi osztály is ezzel a gonddal küzd – több-kevesebb sikerrel.

Sajátos helyzet alakult ki a **belgyógyászaton**. A Déli Hírnök című meglepetés-újság első számában az osztályvezető főorvos a belgyógyászati osztályon folyó munkát dicséri, ugyanakkor az orvoshiányra panaszkodik. A valóság az, hogy míg a többi osztályon ez valóban objektív okokra vezethető vissza, addig a belgyógyászatról a legutóbbi években három orvosnő távozott – láss csodát: olyan magánegészségügyi intézménybe, ahol Šomló főorvos úrnak érdekeltsége van. Ezenkívül dr. Sasváry is csupán 0,7-es kötelezettség-gel dolgozik ezen az osztályon – nem nehéz kitalálni, hogy melléállásban ő is a COR-központ vezető munkatársa. Ilyen szemüvegen keresztül nézve az orvoshiány feletti kesergés Šomló doktor részéről nem tűnik igazán megalapozottnak, hiszen az osztályvezető főorvos saját osztályáról „szippantja” el a munkaerőt a saját magánintézetébe.

A Hospitale kft. által kiadott havilap „Ki oltja majd el a villanyt a kórházban”

/Befejezés a 8. oldalon/